

O b s a h :

- Letos to ještě nebude /Karel Oswald/
 Z prvního čísla Lidových novin /Václav Havel, Petr Pithart/
 Polemika kolem obrodného procesu 1968 /Rudolf Zupal, Čestmír Císař,
 Vojtěch Mencl, Zdeněk Jičínský, Rudolf Slánský, Jan Stern /

Karel Oswald

L e t o s t o j e š t ě n e b u d e

Na prahu roku 1988, když se tak dívám kolem sebe, nemám ty nejlepší pocity. Ba v mnoha ohledech se mi zdá, že je všechno pořád horší. Noviny lžou dál, jak když tiskne, jeden přestárlý tajemník je nahrazen druhým stárnoucím ze stejné garnitury lidem spíše lhostejných než nenáviděných previtů, v obchodech se dá sehnat čím dál tím hůř cokoli, nač si člověk zrovna vzpomene, a k dovršení všeho i počasí se vymklo normálu způsobem, jenž nedopřává ani zimních radostí a zapadá tak do obecné šedi.

Ze vzdálené Rusi dochází sice již drahnou dobu příznivé a nadějně zprávy, leč nás se týkají jen nepatrně. Když uvážím, jak jim dnes jsou k dobru naše zkušenosti právě z doby před dvaceti léty, není od nich vůbec hezké, že nás nechávají smažit se ve vlastní šťávě. Kdyby se takhle chovali tehdy, jako dnes, bylo by to mnohem sympatičtější. Ale tak už to bývá, že je vždy vše obráceně. Nu - není všem dnům konec a noci snad už jen nakrátko.

Zvěsti, které přináší náš člověk, pracující na půdě našeho slovenského bratra, jsou někdy neuvěřitelné a hlavně nepoměřitelné naší, byť i východoevropskou zkušeností. Zdá se, že Moskva může být vzdálenější od některých svých gubernií než od svých přátel a sousedů ve zbrani. Mnoho ruských mužiků pochopilo z celé "perestrojky" jen "suchý" zákon - ostatně se jim zatím nedoneslo - a proto nemají Michaila rádi, zatímco ženy mu tleskají, protože se snaží vrátit muže rodině a také do pracovního procesu. Zatím se však, jak dokládají očití svědkové, pije na Rusi stejně i když mnohem hůře. Jeden můj známý, který strávil při přátelském posezení jeden takový večer, potom tři dny proležel v posteli a myslel si, že nastala jeho poslední hodinka. Jeho ruští přátelé však pili mnohem víc a újmu na zdraví neutrpěli ani nejmenší. Každodenní trénink dělá své, ale faktem zůstává, že ruský člověk vydrží strašně moc. Je to konec konců uklidňující zjištění. Ale té strašně a nekonečné práce!